

UKE 4 - Digital etikk

IN1030 - Gruppe 8

Plan for timen

Digital etikk

Artikkel: Five Provocations for
Ethical HCI Research

Oblig 2

Etikk (aka morallære)

Etikk undersøker hva som er det gode, hva som er rett og hva som er galt.

Etikk diskuterer normer, verdier og prinsipper for riktig handling.

Dersom du sier at noe er «uetisk» eller «umoralsk», mener du at det er i strid med visse **moralnormer**.

Etikk handler om kritisk refleksjon omkring all menneskelig utfoldelse.

DIGITAL ETIKK

ER: kritisk refleksjon omkring menneskelig utvikling og bruk av digitale teknologier.

I PRAKSIS: Å være bevisst og kritisk til både utvikling og bruk av teknologi er en forutsetning for å jobbe med mennesker og teknologi.

Fritt parafrasert Jo Herstads forelesning, 13. feb 2020

Digital etikk i tre steg...

Det kan være å reflektere over:

1. **Ny teknologi:** Hva er den og hvad gjør den?
2. **Sosial påvirkning:** Å utforske hvordan, ikke bare samfunnet som former teknologien, men også hvordan teknologien former samfunnet.
3. **God og riktig bruk:** Å vurdere hvordan teknologien bør utvikles og brukes.

Etisk refleksivitet

(fra forelesning V21)

1. Reflektere over egen rolle.
2. Vær oppmerksom på egen rolle.
3. Evne å diskutere og kritisere sin posisjon utenfra.

Digitaletisk refleksjon

(fra forelesning 14/2 2022)

1. Å identifisere hvilke verdier som står på spill i en gitt sak/teknologi og diskutere dem mot hverandre
2. Vanskelig og viktig
3. Gir ikke ett svar, men leder frem til gode avgjørelser

Hvorfor er etikk viktig?

Hvorfor er det viktig i vårt yrke?

**Er vi avhengig av teknologi?
Er det etisk utfordrende?**

Diskusjonsoppgave *(grupper/par, diskusjon i plenum)*

- Velg ett eller flere av eksemplene *(eller bruk et eksempel fra forelesningen)*
- Diskuter hva dette handler om + relevans for ukens **tema** (digital etikk).

Eksempelvis kan dere komme inn på:

1. Hvilken teknologi handler eksemplet om?
2. Hva er ulike perspektiver på emnet for eksemplet?
3. Hvordan er det relatert til diskusjon om (digital) etikk?
4. Hvorfor er dette viktig for oss som informatikere?
5. Hvilke etiske utfordringer bringer denne utvikling?
6. Hvordan kan denne teknologien påvirke samfunnet vårt?
7. Er dette den rette veien teknologi skal gå?
Hvorfor/hvorfor ikke?

Eksempler på teknologi som reiser etiske digitale dilemma:

- [Droner i krig](#)
- [Algoritmer for å predikere kriminalitet](#)
- [Fordommer i data som brukes i algoritmer/kunstig intelligens](#)
- [Regulere bruk av algoritmer](#)
- [iHuman \(doku\)](#)
- **TikTok og Facebook (innsamling av data, sensorering bl.a.)**

Five Provocations for Ethical HCI Research

av: Brown et al. (2016)

De fem provokasjonene

1. **Informert samtykke gjør lite for å beskytte deltakerne.**
2. **Forskning som involverer sårbare grupper/populasjoner bør føre til bedre fordeler for deltakerne enn for forskerne.**
3. **Anonymisering bør ikke være standard, men et valg som presenteres sidestilt med co-creation av studiet sammen med deltakerne.**
4. "Institutional review boards (IRB)" (institusjonelt etisk forskningsråd) forsinker og ødelegger forskningsstudier mer enn skaden de forhindrer, og bør derfor erstattes.
5. Publisering av forskningsstudier som er gjort med eller av en kommersiell aktør bør blokkeres til et komplett datasett er tilgjengelig - både under evaluering av studiet og for fremtidig replikasjon av analyse.

Artikkel: Five Provocations for Ethical HCI Research

- Hver gruppe får en “provokasjon” → Les
- Diskuter:
 - **Hva handler denne provokasjonen om?**
 - **“Hvorfor” er det en provokasjon?**
 - Finn motargument til provokasjonen
 - Finn argument for provokasjonen
 - Relater provokasjonen med de tre forslag til nye praksisser som forfatterne presenterer (s. 10)
 - Hvordan relaterer denne artikkelen seg til ukes tema?
 - Etisk refleksivitet, digital etikk, utvikling av teknologi osv.
- Felles gjennomgang

Fra forelesning 14/2 2022

Talk but write

Jobb med Oblig 2

Neste uke - Universell Utforming

Notat om Lover og Avtaler

Innlevering Oblig 2: (I kveld!) Mandag 21. februar, kl 23:59.

Takk for i dag!

Har du spørsmål, så send endelig en epost på nhmoller@uio.no